

Handläggare
Anna Rygård
Telefon: 08 – 508 31973**Till**
Kulturnämnden
2016-12-06

Levande lokala centrum (Riktlinje för centrumutveckling). Svar på remiss från kommunstyrelsen.

Förslag till beslut

1. Att kulturnämnden godkänner remissvaret.

Robert Olsson
KulturdirektörPatrik Liljegren
Chef kulturstrategiska staben

Sammanfattning

Remissen handlar om en stadsövergripande strategi för levande lokala centrum. Stadsledningskontoret har tagit fram en rapport samt en riktlinje för centrumutveckling. Syftet är att ge stöd för stadsdelsnämndernas arbete med de lokala utvecklingsprogrammen och fungera som underlag i revideringen av översiktsplanen. Riktlinjerna tar bara upp vissa kulturfrågor, t.ex. betydelsen av bibliotek och sociala mötesplatser.

Kulturförvaltningen anser att det är positivt med ett samlat och mer samordnat sätt att utveckla stadens centrum till levande lokala platser. Kulturverksamheter, konstnärlig gestaltning och kulturmiljöer har en stor betydelse lokalt och riktlinjerna skulle tjäna på att det lyftes fram på ett tydligare sätt. Det finns kunskapsunderlag inom staden och i underlagsrapporten för Levande lokala centrum som stöd för en sådan inriktning.

Underlag för beslut

Remiss från kommunstyrelsen, dnr: 171-1104/2016. Ärendet innehåller tre underlag: ett tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen (2016-06-27), Riktlinje för centrumutveckling – en del av levande lokala centrum 2016 och Rapporten Levande lokala centrum – Underlagsrapport och förslag till strategi. Missivet är daterat 2016-09-13. Remisstiden sträcker sig till den 16 januari 2017.

Remissen

Remissen handlar om en stadsövergripande strategi för levande lokala centrum. Stadsledningskontoret har tagit fram en rapport kring levande lokala centrum samt en riktlinje för centrumutveckling. Syftet är att ge stöd för stadsdelsnämndernas arbete med de lokala utvecklingsprogrammen och fungera som underlag i revideringen av översiktsplanen. Centrumen delas in i tre kategorier efter funktion och storlek. På dessa kategorier har tre teman lagts; *fysisk utformning och miljö, funktion och kommersiell bärkraft* samt *mångfald och social hållbarhet*. Samverkan mellan olika aktörer lyfts fram och riktlinjerna innehåller förslag till arbetsprocess för centrumutveckling. Riktlinjerna tar upp vissa kulturfrågor, t.ex. betydelsen av bibliotek och sociala mötesplatser.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av kulturförvaltningens kulturstrategiska stab i samverkan med Stadsmuseet, Stockholm konst vid Liljevalchs konsthall och stadsbiblioteket.

Bakgrund

Stockholms lokala stadsdelscentrum har ofta en ursprunglig arkitektur med höga ambitioner och därmed också kvaliteter som behöver tas tillvara i Stockholms förändring och utveckling. Genom Stadsmuseets ytterstadsinventering finns ett bra kunskapsunderlag om de centrum som skapats före 1990. Även kulturverksamheter planerades ofta med ett bra innehåll från början. Vällingby centrum, Skarpnäck och Hjorthagen är några sådana exempel av olika storlek och med olika kulturinnehåll.

Stadens nuvarande planering präglas av en positiv fokusering på de lokala förhållanden och drivkrafter för utvecklingen som finns och skapas lokalt. Här är stadsdelsförvaltningarnas arbete med Lokala utvecklingsprogram, Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm som i flera rapporter tagit fasta på arkitektur, kultur och offentliga rum samt kulturförvaltningens eget arbete

med undersökningar och kulturunderlag för planeringen viktiga delar. Utredningen om Samlingslokaler och andra mötesplatser som gjordes 2015 på kulturnämndens uppdrag är särskilt viktig här: <https://insynsverige.se/documentHandler.ashx?did=1804785>. Även underlagsrapporten Levande lokala centrum innehåller kartläggningar som pekar på betydelsen av ideella kulturverksamheter och civilsamhällets roll. Sammantaget ger det underlag för en planering och verksamhetsutveckling som bygger på olika platsers potential genom de invånare och verksamheter som redan finns på plats.

Kulturförvaltningens egna verksamheter inom biblioteken och kulturskolan har en särskild betydelse lokalt. Drygt 40 bibliotek i Stockholms alla delar har ca fem miljoner besök och 9 000 aktiviteter per år som skapar liv och mening i stadsdelarna och för besökarna. I Stockholm konstns projekt över hela staden finns också viktiga kontaktytor med lokalt verksamma aktörer. I utvecklingen av lokala centrum bör enprocentsregeln för konst tillämpas. Konstnärliga gestaltningar bidrar till identitets- och utvecklingsskapande, vackra, intressanta och demokratiska offentliga rum. Alla Stockholmare, oavsett vem man är eller hur man lever, ska ha möjlighet att uppleva konst i sin närmiljö.

Stockholms mötesplatser har kartlagts av kulturförvaltningen och visar att stadens stöd till ideellt drivna samlingslokaler (stöd till lokalförvaltande organisationer) skapar breda möjligheter till deltagande i kultur- och föreningslivet. Under 2016 provar kulturförvaltningen ett helt nytt stöd till lokalt kulturliv, en mer uppsökande och coachande verksamhet än i annan bidragsgivning. Syftet är att nå nya kulturaktörer, inte minst i ytterstaden.

I samband med Stadsmuseets ombyggnad vid Slussen driver museet en ny slags verksamhet; ”Stadsmuseet på plats”. Under 2015 var den i Farsta och under 2016 och 2017 pågår den i Östberga. Stadsmuseet provar nya arbetsmetoder och samlar bl.a. in invånarnas berättelser i sin dokumentationsverksamhet.

Förvaltningens synpunkter

Kulturförvaltningen anser att det är positivt med ett samlat och mer samordnat sätt att utveckla stadens centrum till levande lokala platser. Kulturverksamheter, konstnärlig gestaltning och kulturmiljöer har en stor betydelse lokalt och riktlinjerna skulle tjäna på att det lyftes fram på ett tydligare sätt. Det handlar både om privat, ideellt och offentligt driven utveckling. Det finns flera

kunskapsunderlag inom staden och i underlagsrapporten för Levande lokala centrum som stöd för en sådan inriktning.

Bilagor

- 1) Stadsledningskontorets förslag till beslut
- 2) Levande lokala centrum
- 3) Riktlinje för centrumutveckling